

CALCULUS

Poslovni Radar

Uputstvo za rad i učenje

Od prvog preseka do sigurnijeg čitanja prodaje, nabavke, zaliha, likvidnosti, proizvodnje i preliminarne finansijskih pokazatelja.

Verzija 2.6.2 · avgust 2026.

© SAGITARION Subotica · Odobreno od Calculus d.o.o. Beograd

Sadržaj

NBS kontrola tekućih računa	5
Kako koristiti ovo uputstvo	5
1. Od ideje do koncepta Radara	5
Zašto je Radar nastao	5
Kontrolisani presek	6
Od podatka do odluke	6
2. Šta korisnik može da očekuje	7
Šta Radar radi	7
Šta Radar ne radi	7
Šta korisnik dobija	7
3. Poslovni modeli koje Radar prepoznaje	8
Trgovina	8
Usluge	8
Proizvodnja	8
Web-shop	8
B2B i SEF	8
Spoljno knjigovodstvo	8
Mešovito poslovanje	8
Budžetski korisnik	8
4. Priprema i prvi presek	9
Preduslovi	9
Mogući rasporedi radne i arhivskih baza	10
Pre početka	11
Upozorenje o kvalitetu izvorne baze pri prijavi	11
Prvi presek korak po korak	12
Pamćenje Radar prijave	12
Proknjižena ili sva dokumenta	12
Novoosnovana firma bez početnog stanja	13
5. Glavna i Uporedna baza	14
Uloge baza	14
Primer poređenja	14
Provera u programu Upgrade baze	14
6. Kako se čita svaki izveštaj	16
Direktorski pregled	16
Centar za upravljačke akcije	16
Prognoza rezultata do 31.12.	16
Obrtni kapital i ciklus konverzije gotovine	17
Rizik koncentracije kupaca i dobavljača	17

Profit–Volume–Mix analiza	17
Ciklus porudžbina–isporuka–faktura–naplata	17
Rang-lista poslovnih jedinica	18
Plan prodaje i nabavke	18
Dnevni presek	18
Naredne 4 nedelje	19
Preliminarne finansije	19
Mesečni pregled	19
YoY — Poređenje godina	19
Proizvodnja	20
Nabavka	20
Web-shop	20
B2B i SEF	21
Poslovanje	21
Otkriveni moduli	21

7. Preporučena radna rutina 22

Dnevno	22
Nedeljno	22
Mesečno	22
Pre važne odluke	22
Jednostavan obrazac za sastanak	22

8. Uloge i prava pristupa 23

Administrator	23
Vlasnik ili direktor	23
Menadžer	23
Referent	23
Tri različita prava	23
Fotografija korisnika	23

9. Kvalitet podataka i granice tumačenja 24

Svežina	24
Neproknjiženi dokumenti	24
Zalihe	24
Glavna knjiga	24
PDV prag	24
Preliminarni bilansi	24
Redosled provere iznenađujućeg rezultata	25

10. Pojmovnik, izvoz, bezbednost i podrška 26

Pojmovnik	26
PDF, DOCX, XLSX, AI i Power BI paket	26
Bezbednost	27
Podrška	27
Završna kontrolna lista	28

Odricanje odgovornosti**29**

Calculus Poslovni Radar pretvara podatke koji već postoje u Calculus12 bazama u povezanu upravljačku sliku poslovanja. Namenjen je vlasniku, direktoru, menadžeru, računovodstvu i operativnom referentu koji želi da razume šta se dogodilo, šta zahteva proveru i gde treba reagovati.

Ovo nije samo spisak komandi. Priručnik objašnjava ideju proizvoda, poslovne modele koje Radar prepoznaje, pripremu prvog preseka, tumačenje svakog izveštaja, radne rutine, prava pristupa i granice pouzdanog zaključivanja.

Važno: Radar je upravljački i kontrolni alat. Ne menja podatke u Calculusu i ne zamenjuje zvanične finansijske izveštaje, poreske evidencije, zakonske obrasce niti stručni sud računovođe, revizora ili poreskog savetnika.

NBS kontrola tekućih računa

Radar read-only poredi tekuće račune firme iz Calculusa sa aktivnim računima u javnom registru Narodne banke Srbije. Prikazuje signal blokade, aktivan NBS račun koji nedostaje u Calculusu i Calculus račun koji nije potvrđen među aktivnim NBS računima.

Zaključci se prikazuju samo iz živog odgovora registra ili svežeg lokalnog keša. Ako je javni servis nedostupan, a keš zastareo, Radar objašnjava nedostupnost ali ne stvara crveni ili žuti nalaz. Demo i ogledne baze se automatski preskaču.

Radi provere se zvaničnom javnom registru prosleđuje samo javni matični broj ili PIB firme. Dokumenti, iznosi, komitenti i drugi poslovni podaci iz Calculusa ne šalju se van računara.

Kako koristiti ovo uputstvo

Ako prvi put koristite Radar, pročitajte poglavlja 1-5 redom i zatim otvorite opis izveštaja koji vam je potreban. Ako već poznajete program, poglavlja 6-10 mogu služiti kao priručnik za proveru tumačenja, prava i kvaliteta podataka.

- Početnik: poglavlja 1-5, Direktorski pregled i Dnevni presek.
- Vlasnik ili direktor: poglavlja 3, 6, 7 i 9.
- Menadžer: opis izveštaja za svoju oblast i preporučena nedeljna rutina.
- Referent: Dnevni presek, upozorenja o nezavršenim dokumentima i kvalitet podataka.
- Administrator: baze, poslovne godine, uloge, bezbednost, instalacija i podrška.

1. Od ideje do koncepta Radara

Zašto je Radar nastao

U ERP sistemu svaki račun, otpremnica, prijemnica, nalog proizvodnje, uplata i knjiženje opisuje samo jedan deo poslovanja. Poslovna odluka, međutim, traži povezanu sliku: prodaju, nabavku, zalihe, dospeća, novac, proizvodnju i Glavnu knjigu u istom trenutku.

Korisnik bez Radara često otvara više Calculus programa, bira različite periode, izvozi tabele i ručno povezuje rezultate. Tada se lako porede podaci koji nemaju isti datum, isti status dokumenta ili isti obuhvat. Radar uvodi jedno kontrolno mesto i zajednička pravila.

Kontrolisani presek

Radar pravi kontrolisani presek na izabrani datum. Sve podržane celine čitaju isti datum i isti obuhvat dokumenata. Rezultat se čuva lokalno i svi prikazi se zatim otvaraju iz tog istog preseka, bez novih upita prema poslovnoj bazi.

To donosi četiri važna principa:

- 1 Jedan datum - svi izveštaji završavaju se istim danom.
- 2 Dokazivi podaci - prikazuje se samo ono što konkretna baza može da potvrdi.
- 3 Read-only rad - Radar ne menja Calculus dokumente, konta ni knjiženja.
- 4 Signal, ne presuda - upozorenje je povod za proveru, a ne automatski dokaz greške.

Od podatka do odluke

Radar ne pokušava da zameni iskustvo korisnika. Njegov posao je da ubrza sledeći lanac:

- 1 Uočiti signal ili odstupanje.
- 2 Otvoriti odgovarajući detaljni izveštaj.
- 3 Proveriti datum, izvor, status i potpunost dokumenata.
- 4 Razgovarati sa odgovornom osobom.
- 5 Doneti odluku i naknadno proveriti rezultat.

Dobro pitanje nije samo "da li je broj tačan", već i "iz kojih dokumenata je nastao, do kog datuma, u kom režimu i da li su dokumenti završeni".

2. Šta korisnik može da očekuje

Šta Radar radi

- Prikazuje promet, nabavnu vrednost, bruto razliku i operativne signale.
- Prati potraživanja, obaveze i ugovorena dospeća naredne četiri nedelje.
- Uočava spore zalihe, nedostajuću nabavnu vrednost i neuobičajene tokove.
- Povezuje operativne dokumente sa kontnim šemama i Glavnom knjigom kada postoje dokazive veze.
- Poredi isti kumulativni period dve poslovne godine.
- Priprema PDF, DOCX, XLSX, lokalni AI paket ili Power BI paket za sastanak, arhivu i dalju analizu.
- Prikazuje samo module i pokazatelje za koje izabrana baza ima odgovarajuće podatke.

Šta Radar ne radi

- Ne zamenjuje Calculus niti zvanični bruto bilans, Bilans stanja ili Bilans uspeha.
- Ne garantuje naplatu potraživanja i ne predviđa budući rezultat kao sigurnu činjenicu.
- Ne dokazuje poresku ispravnost, likvidnost ili odgovornost zaposlenog.
- Ne popravlja loše, nepotpune ili neažurno evidentirane podatke.
- Ne prikazuje nulu kada izvor ne postoji; takav podatak označava kao nedostupan.
- Ne donosi odluku umesto korisnika.

Šta korisnik dobija

Kupac dobija zajednički jezik za razgovor vlasnika, direktora, prodaje, nabavke, proizvodnje i računovodstva. Broj na kartici nije kraj analize, već početna tačka sa jasnim putem ka izvoru i kontekstu.

3. Poslovni modeli koje Radar prepoznaje

Radar nije unapred zaključan na jednu delatnost. Otkriva stvarne module i tokove u izabranoj bazi, pa različite firme dobijaju različit skup dostupnih prikaza.

Trgovina

Prate se prodaja robe, nabavna vrednost, bruto razlika, prijem i stanje zaliha, dobavljači, kupci i obrt. Posebnu pažnju treba obratiti na robu bez nabavne vrednosti, spore zalihe, povrate i neproknjižena robna dokumenta.

Usluge

Naglasak je na fakturisanom prometu, naplati, dospećima i finansijskom rezultatu. Robni pokazatelji se ne izmišljaju kada u bazi nema robe ili magacinskih tokova.

Proizvodnja

Radar može prikazati radne naloge, planirane i realizovane količine, utrošak, predaju proizvoda i faze realizacije, u meri u kojoj konkretna firma uredno koristi proizvodne module. Nepotpuno povezani nalozi ili dokumenti mogu ograničiti dubinu analize.

Web-shop

Prati se tok od porudžbine do realizacije i fakture. Cilj je da se uoče porudžbine koje čekaju, raskorak između kanala prodaje i poslovnih dokumenata i mesta na kojima proces zastaje.

B2B i SEF

Prikazuju se statusi elektronske razmene, dokumenti koji čekaju obradu i signali za proveru e-fakture. Radar ne zamenjuje zvaničnu proveru na SEF portalu.

Spoljno knjigovodstvo

Operativni pokazatelji mogu ostati dostupni kada se Glavna knjiga vodi u drugoj bazi ili izvan firme. Finansijski izveštaji su tada ograničeni ili skriveni, jer Radar ne pretpostavlja podatke koje ne može da pročita.

Mešovito poslovanje

Trgovina, proizvodnja i usluge mogu postojati zajedno. Radar prikazuje otkrivene celine i upozorava na atipičan odnos tokova. Oznaka atipičnog profila nije pravna ocena registrovane delatnosti.

Budžetski korisnik

Operativni blokovi mogu biti dostupni, ali privredni EBITDA, Altman i obrasci za privredu ne primenjuju se bez posebnog budžetskog modela.

4. Priprema i prvi presek

Preduslovi

Sama uspešna instalacija i aktivacija Radara nisu dokaz da je poslovna baza dostupna. Radar podržava dva načina povezivanja:

- 1 **Postojeći Calculus DSN** - za bazu na istom računaru, kompanijskom serveru ili udaljenom serveru preko bezbedne mrežne veze.
- 2 **Lokalne kopije bez DSN-a** - Radar može na istom računaru analizirati Calculus baze smeštene u zasebnim podfolderima lokacije C:\Users\Public\Documents\Calculus\Calculus12\DatabaseBackup. Korisnik odvojeno bira obaveznu Glavnu i opcionu Uporednu bazu. U svakom izabranom folderu mora postojati pop97.db; pripadajući pop97.log se koristi kada postoji.

Za oba načina rada potrebni su:

- bezbednosno podržan 64-bitni Windows i Microsoft Edge WebView2 Runtime;
- važeći Calculus korisnik i lozinka sa pravom čitanja izabrane baze;
- aktivirana Radar licenca i Radar korisnički nalog.

Za rad preko DSN-a dodatno su potrebni odgovarajući SQL Anywhere ODBC drajveri, najmanje jedan podešen 32-bitni Calculus DSN i mrežni pristup serveru ako baza nije na istom računaru. Za Uporednu bazu potreban je zaseban DSN.

Radar u izboru prikazuje samo poslovne Calculus baze. Standardni administratorski DSN-ovi i svaki DSN koji vodi do datoteke admin.db automatski su skriveni, jer administratorska baza nije izvor poslovnih izveštaja. Time se ne briše niti menja bilo koje Windows ODBC podešavanje.

Za lokalnu kopiju bez DSN-a dodatno su potrebni:

- pop97.db u izabranom folderu; pripadajući pop97.log je potreban za aktivnu ili nečisto zatvorenu kopiju, dok čista arhiva može biti bez loga;
- dovoljno slobodnog prostora za svaki radni primerak, najmanje zbir veličina izabranih datoteka uvećan za 512 MB po bazi;
- potvrda da izabrana Calculus 12 baza ima važeću licencu Sybase/SAP SQL Anywhere 12 i pravo korišćenja potrebnih lokalnih komponenti.

Važno: U Calculus 12 licenca se dodeljuje i vezuje za bazu podataka, a ne za korisničke programe. SAGITARION ne prodaje niti ustupa SQL Anywhere licencu. Installer nudi lokalne komponente samo posle izričite potvrde prava korišćenja licencirane baze. Ako korisnik izabere NE, Radar nastavlja da radi preko postojećeg Calculus DSN-a.

Radar nikada ne pokreće izvorne datoteke direktno. Za svaku izabranu bazu kopira pop97.db i postojeći pop97.log u zaseban privatni radni folder Windows korisnika, pokreće odvojen radni primerak bez mrežnog porta, čita podatke i uklanja radne primerke pri urednom izlasku. Ako čista arhiva nema pop97.log, SQL Anywhere ga pravi isključivo u toj privatnoj radnoj kopiji. Izvorne datoteke ostaju neizmenjene. Korisnik može izabrati bilo koju dostupnu putanju; Radar izvor ne pomera u AppData foldere. Ne treba kopirati aktivnu bazu dok Calculus korisnici ili servis u nju upisuju podatke; za aktivnu ili nečisto zatvorenu kopiju koristite međusobno usklađene pop97.db i pop97.log.

Datoteke kao što su 000pop97.log i 000pop97_2.log Radar evidentira kao sekvencijalne arhivske logove. Ne preimenuje ih i ne bira naslepo jedan od njih kao aktivni pop97.log. Ako je arhivska baza uredno zatvorena, SQL

Anywhere otvara privatnu kopiju i u njoj pravi novi radni log. Ako bez pripadajućeg aktivnog loga nije moguć bezbedan oporavak, otvaranje se prekida bez izmene izvora.

Od verzije 2.4.2 i Glavna i Uporedna baza mogu se izabrati kao lokalne kopije bez DSN-a. Glavna je obavezna, a Uporedna opcionalna. Verzija 2.4.3 dodatno usklađuje lokalne SQL Anywhere datume i tekst sa srpskim slovima sa istim poslovnim obračunom koji se koristi preko DSN-a. Ako neki poslovni blok ne može da se pripremi, Radar ga jasno označava kao grešku i prikazuje sve ostale raspoložive rezultate.

Mogući rasporedi radne i arhivskih baza

Samo radna baza na istom računaru

Glavna baza i SQL Anywhere server nalaze se na računaru sa Radarom. Potreban je jedan ispravan DSN Glavne baze. Svi izveštaji za izabranu poslovnu godinu mogu da rade, dok su YoY poređenje godina i pokazatelji kojima je potreban prethodni period ograničeni ako Uporedna baza nije dostupna.

Radna i arhivska baza na istom računaru

Za svaku bazu mora postojati zaseban DSN. Pri preseku se radna baza bira kao Glavna, a odgovarajuća arhivska kao Uporedna. Naziv DSN-a ne mora sadržati godinu; Radar godinu čita iz same baze.

Radna i arhivske baze na serveru u lokalnoj mreži

Radar može biti na radnoj stanici, a sve baze na kompanijskom serveru. Na radnoj stanici moraju biti instalirani ODBC drajveri i lokalno vidljivi DSN-ovi koji vode ka serveru. SQL Anywhere server mora da radi, mrežna putanja mora biti dostupna, a zaštitni zid mora dozvoljavati odobrenu internu komunikaciju.

Radna baza na serveru, arhivska baza lokalno

Ovaj raspored je podržan ako oba DSN-a postoje na računaru sa Radarom i obe baze su dostupne u trenutku preseka. Glavni DSN vodi ka serveru, a Uporedni ka lokalno pokrenutoj arhivskoj bazi. Korisnički podaci moraju biti važeći u obe baze.

Radna baza lokalno, arhivska baza na serveru

I ovaj raspored je podržan. Glavni DSN vodi ka lokalnoj bazi, a Uporedni ka arhivi na serveru. Kvalitet veze i raspoloživost servera utiču na vreme obrade Uporedne godine.

Baza na VPS-u ili udaljenom serveru

Radar može da koristi bazu na VPS-u ako lokalni DSN sadrži ispravne parametre udaljenog SQL Anywhere servera i postoji bezbedna mrežna veza. Preporučeni modeli su VPN između računara i VPS-a ili pokretanje Radara u RDP/Winflexor sesiji na serveru ili u istoj mreži sa bazom. SQL Anywhere port ne treba neposredno izlagati javnom internetu. Kod velikih baza je najbrže i najstabilnije da se Radar izvršava što bliže serveru baze.

Glavna i Uporedna baza na različitim serverima

Podržano je ako su oba DSN-a vidljiva istom Windows profilu, oba servera dostupna i isti Calculus korisnik i lozinka važe u obe baze. Radar dodatno proverava da baze pripadaju istoj firmi i odgovarajućoj zakonskoj regulativi. Prekid veze sa bilo kojim serverom prekida izradu poređenja.

RDS, terminalski ili Winflector rad

Radar se pokreće u Windows profilu konkretnog korisnika na serveru. DSN-ovi moraju biti vidljivi upravo tom profilu ili svim korisnicima sistema. Svaki zaseban Windows korisnički profil predstavlja licencirano radno mesto prema uslovima licence.

Arhivska baza postoji samo kao datoteka ili rezervna kopija

Kopija pop97.db može se izabrati kao Glavna ili Uporedna baza bez DSN-a. Preporučena lokacija je C:\Users\Public\Documents\Calculus\Calculus12\DatabaseBackup, sa zasebnim podfolderom za svaku bazu. Radar pri izboru lokalne kopije prvo otvara ovu lokaciju kada postoji, ali dozvoljava i drugi folder. Za aktivnu ili nečisto zatvorenu kopiju prilaže se i usklađeni pop97.log; čista arhivska baza može biti bez loga. Za obe uloge moraju biti izabrani različiti folderi.

Na računaru nema ni Calculus-a ni DSN-a

Korisnik može napraviti presek iz lokalnih kopija bez instaliranog Calculus-a, ODBC drajvera i DSN-a. Na prijavnom ekranu odgovara na pitanja **Gde je GLAVNA baza?** i **Gde je UPOREDNA baza?**, potvrđuje da izabrana Calculus baza ima važeću SQL Anywhere 12 licencu i pokazuje odgovarajuće foldere. Uporedna baza može se preskočiti. Calculus korisnik i lozinka i dalje su obavezni.

Uporedna baza nije dostupna

Uporedni DSN ili lokalna Uporedna kopija su opcioni. Korisnik može raditi samo sa Glavnom bazom, ali Radar tada ne generiše YoY analize i ne tvrdi da poznaje podatke iz nedostupne godine. Za zakonski klizni dvanaestomesečni PDV period potrebni podaci moraju stvarno biti dostupni u odgovarajućim bazama i godinama.

Pre početka

Administrator treba da proveriti sve navedene preduslove, da je izabrani DSN dostupan ili da lokalni folder sadrži svežu i usklađenu kopiju baze i loga. Calculus korisnik mora imati pravo čitanja potrebnih podataka. Radar koristi sopstvene korisničke naloge za vidljivost izveštaja, a Calculus pristup za čitanje poslovne baze.

Pre prvog preseka treba uskladiti i evidenciju komitenata. Status **Ostali** smeju imati samo stvarni spoljni komitenti: kupci, dobavljači, državne institucije i banke. Svi drugi zapisi moraju imati status **Interni**. Pogrešna klasifikacija može lažno uvećati promet, potraživanja, obaveze i rizik koncentracije, iako sam obračun Radara tehnički radi ispravno.

Upozorenje o kvalitetu izvorne baze pri prijavi

Posle uspešne prijave Radar obaveštava korisnika da smisleni rezultati zavise od toga da li je Calculus baza vođena u skladu sa aplikacionim pravilima. Poslovna godina i regulativa moraju biti ažurne, dokumenti ispravno datirani i proknjiženi, početna stanja i robne kartice uređeni, a komitenti, artikli, magacini i interne organizacione celine pravilno klasifikovani.

Ako podaci nisu dovoljni ili kontrola ne može pouzdano da prođe, Radar pojedini izveštaj namerno označava kao **NEDOSTUPNO** ili ga onemogućava. To nije kvar programa, već zaštita od nepotpunog ili prividno tačnog rezultata.

Korisnik potvrđuje da je sa tim upoznat. Polje **Upoznat sam. Ne prikazuj više ovom Radar nalogu.** pamti izbor samo za prijavljeni Radar nalog; upozorenje ostaje dostupno drugim korisnicima dok ga oni posebno ne potvrde.

Prvi presek korak po korak

- 1 Unesite svoj Radar nalog. Po želji uključite pamćenje korisničkog imena i lozinke.
- 2 Izaberite Glavni DSN ili kliknite **Pronađi GLAVNU bazu**. Radar prvo otvara C:\Users\Public\Documents\Calculus\Calculus12\DatabaseBackup; izaberite podfolder sa pop97.db (i pripadajućim pop97.log ako postoji).
- 3 Ako birate lokalnu kopiju, potvrdite pravo korišćenja SQL Anywhere 12. Izbor **NE** vraća korisnika na DSN način rada.
- 4 Ako želite poređenje bez DSN-a, kliknite **Pronađi UPOREDNU bazu** i pokažite njen zaseban folder; u suprotnom kliknite **Preskoči**.
- 5 Unesite Calculus korisnika i lozinku ako pristup nije ranije bezbedno sačuvan. Ako su pristupi obe lokalne baze isti, polja za Uperednu ostavite prazna.
- 6 U desnoj kartici pročitajte naziv firme, PIB, MBR, regulativu i poslovnu godinu. Ako pristup nije sačuvan, kliknite "Pročitaj podatke firme".
- 7 Prijavite se tek kada ste potvrdili da izabrani izvor pripada željenoj firmi i poslovnoj godini. Radar pri prijavi proverava i lokalnu Uperednu bazu kada je izabrana.
- 8 Kliknite "Generiši novi presek".
- 9 Izaberite datum koji pripada poslovnoj godini Glavne baze.
- 10 Izaberite obuhvat dokumenata.
- 11 Samo ako je firma osnovana u poslovnoj godini preseka i nema preneto početno stanje, označite "Novoosnovana firma - nema prenetog početnog stanja".
- 12 U DSN režimu po potrebi izaberite Uperedni DSN i proverite obe baze i poslovne godine. U lokalnom režimu već izabrani par je zaključan do sledeće prijave.
- 13 Pročitajte prikazane izvore i godine, pa tek zatim pokrenite presek.
- 14 Sačekajte završetak svih faza. Prethodni uspešni presek ostaje dostupan dok novi nije kompletan.
- 15 Štoperica uz indikator napretka meri trajanje obrade. Po završetku, izmereno vreme ostaje sačuvano uz uspešan presek.

Pamćenje Radar prijave

Polja **Zapamti korisničko ime** i **Zapamti lozinku** nisu podrazumevano uključena. Pamćenje lozinke automatski uključuje i pamćenje pripadajućeg korisničkog imena. Lozinka se čuva isključivo u Windows bezbednom skladištu i ne prikazuje se ponovo u formi, HTML-u ili JavaScript-u.

Radar se automatski zaključava posle 20 minuta neaktivnosti. Tada se oba izbora poništavaju, sačuvana Radar lozinka briše se iz Windows bezbednog skladišta i sledeća prijava zahteva ručni unos. Ovo pravilo sprečava da osoba koja naknadno pristupi računaru nastavi rad pod tuđim nalogom.

Proknjižena ili sva dokumenta

PROKNJIŽENA je podrazumevani režim i osnova za službenije upravljačko tumačenje. U analizu ulaze završeni, proknjiženi dokumenti prema pravilima pojedinog modula.

SVA DOKUMENTA je radni scenario. Uključuje odabrane nezavršene dokumente radi procene rada u toku. Korisnik bira operativna dokumenta, naloge Glavne knjige ili oba izvora. Nije dozvoljeno pokretanje bez ijednog izvora.

Radni scenario je vidljivo označen u interfejsu, metapodacima, kešu i izvozu. Njegove preliminarne vrednosti ne smeju se predstaviti kao završeno stanje.

Novoosnovana firma bez početnog stanja

U Calculus bazi ne postoji pouzdan datum osnivanja firme na osnovu kog bi Radar sam smeo da zaključi da početno stanje nije potrebno. Zato korisnik u dijalogu za novi presek može svesno označiti **Novoosnovana firma - nema prenetog početnog stanja**.

Oznaka je podrazumevano isključena i potvrđuje se za svaki novi presek. Dozvoljava obradu samo kada nalog početnog stanja potpuno ne postoji. Ako nalog postoji, ali je prazan, neuravnotežen ili nema potreban status, redovne stroge kontrole ostaju na snazi. Potvrda se čuva uz presek i jasno se prikazuje na ekranu i u svim kontrolisanim izvozima. Kod poređenja godina izuzeće može važiti samo za Glavnu bazu; Uporedna baza i dalje mora imati validno početno stanje.

5. Glavna i Uporedna baza

Uloge baza

Glavna baza daje podatke za godinu i datum koji analizirate. Uporedna baza je opcionalna i daje isti dan i mesec druge poslovne godine. U DSN režimu Uporedna se bira pri generisanju preseka. U lokalnom režimu bez DSN-a bira se već pri prijavi, zajedno sa Glavnom bazom.

Godina se ne unosi ručno i ne zaključuje se iz naziva DSN-a. Radar je čita iz sistemskog podatka DBA.Sistem.PoslovnaGodina u izabranoj Calculus bazi.

Primer poređenja

- Glavna: C12Local, poslovna godina 2026.
- Uporedna: C12Sagitarion, poslovna godina 2025.
- Datum preseka: 30.06.2026.

Radar poredi periode 01.01-30.06.2026. i 01.01-30.06.2025. Datum Glavne baze određuje dan i mesec oba preseka. Uporedna godina dolazi iz sistemskog podatka Uporedne baze.

Provera u programu Upgrade baze

Naziv DSN-a može biti C12-2025, ali i C12Local, C12Sagitarion ili drugi interni naziv. Zato pre ozbiljnog poređenja treba otvoriti Calculus program Upgrade baze i proveriti polje "Poslovna godina".

Upgrade baze - DSN i poslovna godina

Natpis "GLAVNA BAZA" u Upgrade programu pripada njegovoj terminologiji i nije isto što i Glavna baza u Radaru. Ako je polje Poslovna godina neažurno, prvo ga uredite u Upgrade programu i ponovite proveru.

Radar dodatno proverava da Glavna i Uporedna baza pripadaju istoj firmi, istoj zakonskoj regulativi i istom računovodstvenom režimu. Isti DSN ili ista lokalna kopija nisu dozvoljeni za obe uloge.

6. Kako se čita svaki izveštaj

Direktorski pregled

Svrha: Jedna strana sa najvažnijim KPI pokazateljima i upozorenjima iz istog preseka.

YTD i MTD: YTD obuhvata period od 01.01. do izabranog datuma preseka. MTD obuhvata period od prvog dana kalendarskog meseca do istog datuma preseka. Korisnik ne unosi poseban datum za ova dva pokazatelja. Na primer, za presek 20.08. YTD je 01.01-20.08, a MTD 01.08-20.08. Za ceo završen mesec izaberite njegov poslednji dan.

Šta gledati: YTD i MTD prodaju, nabavnu vrednost, bruto razliku, stopu bruto razlike, dospeća, novac, zalihe, glavna upozorenja i svežinu podataka.

Pitanja za sastanak: Šta se promenilo? Šta zahteva reakciju? Koji detaljni prikaz treba sledeći otvoriti?

Česta greška: Mešanje MTD-a sa pokretnim periodom poslednjih 30 dana. MTD je uvek kalendarski period od prvog dana meseca do datuma preseka.

Centar za upravljačke akcije

Svrha: Pretvara najvažnije signale iz završenog preseka u kratku listu prioriteta za reakciju.

Šta gledati: Ozbiljnost, dokazivi finansijski efekat, trajanje problema, odgovorni sektor, izvor u Radaru i preporučenu narednu proveru.

Pitanja za sastanak: Šta mora danas da se proveri? Ko je odgovoran? Koji dokaz je potreban pre odluke?

Česta greška: Sabiranje iznosa različitih upozorenja kao da su nezavisni gubici. Isti poslovni rizik može biti vidljiv u više pokazatelja.

Prognoza rezultata do 31.12.

Svrha: Razdvaja ostvareni rezultat do preseka od konzervativne, očekivane i optimistične projekcije do kraja poslovne godine.

Šta gledati: Prihod, rashode, EBITDA, neto rezultat, gotovinu, neto obrtni kapital, broj preostalih dana i ocenu pouzdanosti.

Pitanja za sastanak: Koje pretpostavke nose projekciju? Koji scenario je održiv bez dodatnog finansiranja? Šta bi najviše promenilo rezultat?

Česta greška: Tumačenje projekcije kao budžeta ili garancije. Projekcija zavisi od kvaliteta Glavne knjige i dosadašnjeg toka godine.

Obrtni kapital i ciklus konverzije gotovine

Svrha: Objašnjava koliko je novca vezano u potraživanjima i zalihama, koliko dobavljači finansiraju poslovanje i koliko traje povrat uloženog novca.

Šta gledati: DSO, dane zaliha, DPO, ciklus konverzije gotovine, operativni i knjigovodstveni neto obrtni kapital, tekući i brzi racio.

Pitanja za sastanak: Da li novac duže stoji kod kupaca ili u zalihama? Koliki je potencijal oslobađanja gotovine skraćanjem ciklusa za 5, 10 ili 15 dana?

Česta greška: Mešanje operativnog pogleda iz potraživanja, zaliha i obaveza sa knjigovodstvenim stanjem iz preliminarog Bilansa stanja.

Rizik koncentracije kupaca i dobavljača

Svrha: Pokazuje koliko poslovanje zavisi od malog broja kupaca ili dobavljača.

Šta gledati: Udeo najvećeg, prvih pet i prvih deset partnera, HHI indeks, koncentraciju prihoda, bruto razlike, otvorenih potraživanja i nabavke.

Pitanja za sastanak: Šta se događa ako najveći kupac kasni ili najveći dobavljač prekine isporuku? Postoji li realna zamena?

Česta greška: Posmatranje visokog udela samo kao loše pojave. Koncentracija je rizik koji treba razumeti u kontekstu ugovora, stabilnosti partnera i alternativnih kanala.

Obavezna kontrola komitenata: Pre tumačenja proverite da li status **Ostali** imaju samo kupci, dobavljači, državne institucije i banke. Svi drugi zapisi moraju biti **Interni**; u suprotnom mogu se pojaviti lažni veliki kupci, dobavljači, potraživanja ili obaveze.

Profit–Volume–Mix analiza

Svrha: Objašnjava tekući profitni miks i, kada postoji Uporedna baza, promenu bruto razlike kroz obim, prodajne cene, nabavne cene, nove i izgubljene artikle.

Šta gledati: Artikle sa najvećim doprinosom, negativnu maržu, PVM efekte i kontrolu usklađenja sa stvarnom promenom bruto razlike.

Pitanja za sastanak: Da li rezultat nosi veći obim, bolja cena ili povoljnija nabavka? Koji artikli uništavaju maržu?

Česta greška: Sabiranje fizičkih količina različitih jedinica mere. Radar efekte računa po artiklu i prikazuje njihov novčani doprinos.

Ciklus porudžbina–isporuka–faktura–naplata

Svrha: Pronalazi zastoje u dokazivo povezanim fazama prodajnog toka.

Šta gledati: Porudžbine bez isporuke, isporuke bez fakture, dospele nezatvorene fakture, trajanje faza, pokrivenost veza i automatski prepoznato usko grlo.

Pitanja za sastanak: U kojoj fazi dokument ostaje? Da li je uzrok operativni, dokumentacioni ili finansijski? Ko treba da ga pokrene dalje?

Česta greška: Čitanje nedostupne ili nepovezane faze kao nultog trajanja. Bez dokazive veze Radar prikazuje NEDOSTUPNO.

Rang-lista poslovnih jedinica

Svrha: Rangira popunjenu i uporedivu poslovnu dimenziju po doprinosu bruto razlici.

Šta gledati: Prihod, udeo, bruto razliku, stopu marže, broj dokumenata, broj kupaca i semafor u odnosu na rezultat cele firme.

Pitanja za sastanak: Koja jedinica stvara vrednost, a koja ima negativnu bruto razliku? Da li je razlika posledica asortimana, cene, troška ili obima?

Česta greška: Tumačenje tehničke ili prazne dimenzije kao organizacione jedinice. Radar prikazuje rang-listu samo kada izvor daje poslovno uporedivu celinu.

Plan prodaje i nabavke

Svrha: Poredi zvanični Calculus Plan prodaje i Plan nabavke sa stvarnim ostvarenjem do datuma preseka.

Šta gledati: Planiranu i ostvarenu količinu, odstupanje, prijeme, status robe Poručiti, U dolasku ili Stiglo, planirani period i magacine iz samog plana.

Pitanja za sastanak: Koji artikli kasne za planom? Šta treba poručiti? Šta čeka carinjenje ili VP kalkulaciju? Šta je već raspoloživo u veleprodajnom magacinu?

Česta greška: Očekivanje potpunog plana kada grupa artikala u Calculusu ne obuhvata sve potrebne glavne grupe i njihove podgrupe.

Plan napravljen na datum preseka može važiti za naredni mesec. Na primer, presek 30.06. prikazuje plan za jul koji je napravljen 30.06, uz 0% proteklog planskog perioda i nultu realizaciju. Radar bira najnoviji plan prodaje i nabavke koji je bio poznat na datum preseka i čiji period tada nije završen.

Dnevni presek

Svrha: Operativna slika izabranog dana i kratkog trenda.

Šta gledati: Otpremljenu i nabavnu vrednost, bruto razliku, broj dokumenata, proizvodnju, najprodavanije stavke i upozorenja.

Pitanja za sastanak: Da li je aktivnost očekivana? Da li odstupanje potiče od obima, cene, nabavne vrednosti ili nezavršenih dokumenata?

Česta greška: Poređenje radnog dana sa praznikom ili sezonskog pika sa prosečnim danom bez konteksta.

Naredne 4 nedelje

Svrha: Pregled potraživanja, obaveza i ugovorenih datuma dospeća.

Šta gledati: Očekivani priliv, odliv, neto tok, starosnu strukturu i najveće otvorene stavke.

Pitanja za sastanak: U kojoj nedelji nastaje manjak? Koja potraživanja kasne? Koje obaveze zahtevaju planiranje?

Česta greška: Tumačenje ugovorenog dospeća kao garancije da će kupac platiti na vreme.

Preliminarne finansije

Svrha: Kontrolisana veza operative i Glavne knjige.

Šta gledati: Spremnost, proknjižene i neproknjižene naloge, bruto bilans, preliminarni Bilans stanja i uspeha, PDV signal, most dokument-šema-knjiženje i stavku "Usklađenje AOP rezultata i stanja u GK".

Pitanja za sastanak: Da li su početno stanje i relevantni nalozi proknjiženi? Da li su strane uravnotežene? Koliko operativnih dokumenata ima dokazivu vezu sa GK?

Česta greška: Predstavljanje preliminarne upravljačkog prikaza kao zvaničnog finansijskog izveštaja.

Nalog Glavne knjige pripada preseku kao celina prema datumu zaglavlja naloga. Datumi pojedinačnih stavki ne dele nalog, jer bi izdvajanje samo dela knjiženja moglo da stvori lažnu razliku iako je kompletan nalog uravnotežen.

Formalni Calculus AOP rezultat i stvarni nezatvoreni rezultat na klasama 5, 6 i 7 prikazuju se odvojeno. Usklađenje objašnjava razliku, ali ne menja podatke u Glavnoj knjizi niti zvanični Calculus obrazac.

Mesečni pregled

Svrha: Trend efikasnosti, kapitala vezanog u zaliham, obrta i bruto razlike.

Šta gledati: Kretanje po mesecima, maržu, obrt, spore zalihe i kapital vezan u robi.

Pitanja za sastanak: Gde novac stoji? Koji artikli se sporo obrću? Da li se marža menja i zašto?

Česta greška: Tumačenje jednog slabog meseca bez sezone, kampanje ili vanrednog poslovnog događaja.

YoY — Poređenje godina

Svrha: Poređenje istog kumulativnog perioda Glavne i Uporedne poslovne godine.

Šta gledati: Mesece, kanale, artikle, rezultat, likvidnost, dug, obrtni kapital i upravljačke mostove kada postoje pouzdani podaci.

Pitanja za sastanak: Da li je rast nastao iz obima, cene ili promene strukture? Da li je likvidnost pratila rezultat?

Česta greška: Poređenje različitih meseci ili verovanje da broj godine u nazivu DSN-a mora biti poslovna godina baze.

Susedne godine daju YoY tok. Nesusedne godine predstavljaju referentni benchmark i tako se označavaju.

Proizvodnja

Svrha: Pregled radnih naloga, planiranih i realizovanih količina, utroška i predaje proizvoda.

Šta gledati: Otvorene naloge, stepen realizacije, kašnjenje, utrošak materijala i predaju gotovih proizvoda.

Pitanja za sastanak: Gde nalog kasni? Da li je realizacija potpuna? Da li su materijalni i proizvodni dokumenti uredno povezani?

Česta greška: Očekivanje punog proizvodnog izveštaja kada firma koristi samo deo proizvodnog modula.

Nabavka

Svrha: Šta je stvarno primljeno od 01.01. do preseka, od kojih dobavljača, u koje magacine i po kojoj vrednosti.

Šta gledati: Broj i vrednost prijemnica, najvažnije dobavljače, magacine i dnevni grafikon poslednjih 30 dana.

Pitanja za sastanak: Da li su prijemnice proknjižene? Gde nabavka raste? Postoje li stavke bez ispravne nabavne vrednosti?

Česta greška: Mešanje naručene, primljene i fakturisane robe kao da su isti događaj.

Kontrola cena: Nabavna cena smatra se materijalno većom od prodajne tek kada razlika iznosi najmanje 1,00 u zajedničkoj valuti poređenja. Ako su valute iste, kurs se ne primenjuje; ako su različite, koristi se kurs dokumenta. Prodaja ispod nabavne cene može biti posledica dozvoljenog rabata ili popusta, ali ostaje upozorenje koje treba poslovno proveriti.

Web-shop

Svrha: Kontrola toka od porudžbine do realizacije i fakture.

Šta gledati: Broj porudžbina, statute, zastoje i vezu sa poslovnim dokumentima.

Pitanja za sastanak: Koliko porudžbina čeka? U kojoj fazi proces zastaje? Da li su kanal prodaje i poslovni dokumenti usaglašeni?

Česta greška: Tumačenje odsutnog web-shop modula kao nultog broja porudžbina.

B2B i SEF

Svrha: Nadzor statusa elektronske razmene i dokumenata koji čekaju obradu.

Šta gledati: Dokumente bez očekivanog statusa, odbijene ili zadržane tokove i svežinu razmene.

Pitanja za sastanak: Da li zastoj zahteva rad korisnika, proveru dokumenta ili tehničku intervenciju?

Česta greška: Korišćenje Radara umesto zvanične provere dokumenta na SEF portalu.

Poslovanje

Svrha: Mapa stvarnih operativnih tokova i učešća poslovnih celina.

Šta gledati: Koji programi i tokovi stvarno nose poslovanje i da li je profil uobičajen za prijavljenu delatnost.

Pitanja za sastanak: Postoji li pomoćna delatnost? Da li organizacione celine ili način evidentiranja objašnjavaju atipičan odnos?

Česta greška: Tumačenje atipičnog profila kao pravne ocene registrovane delatnosti.

Otkriveni moduli

Svrha: Objašnjenje zašto neki izveštaj postoji, ima ograničen sadržaj ili je skriven.

Šta gledati: Koje tabele, programi i tokovi su pronađeni u konkretnoj bazi.

Pitanja za sastanak: Da li odsutni prikaz zaista nije potreban ili se modul koristi na način koji Radar još ne prepoznaje?

Česta greška: Izjednačavanje nedostupnog izvora sa brojčanom nulom.

7. Preporučena radna rutina

Dnevno

Generišite presek posle završetka ključnog unosa. Pogledajte Direktorski i Dnevni pregled, svežinu podataka i operativne signale. Razdvojite stvarni problem od dokumenta koji još nije završen.

Nedeljno

Otvorite naredne četiri nedelje, dospelu potraživanja i obaveze. Dodelite odgovornu osobu za naplatu, plaćanje ili proveru dokumenta i zabeležite očekivani datum reakcije.

Mesečno

Proverite zalihe, obrt, maržu, nabavku, preliminarne finansije i poređenje sa istim periodom prethodne godine. Sačuvajte PDF, DOCX, XLSX, AI ili Power BI paket kao materijal za sastanak i dalju analizu.

Pre važne odluke

Ponovite presek nakon završetka knjiženja. Proverite datum, DSN, poslovnu godinu, obuhvat dokumenata i upozorenja o kvalitetu pre nego što broj uđe u plan, ponudu, investiciju ili odluku o finansiranju.

Jednostavan obrazac za sastanak

Za svaki signal zapišite:

- 1 Šta je uočeno?
- 2 Koji je izvor i period?
- 3 Ko proverava dokumente?
- 4 Koja je dogovorena radnja?
- 5 Kada se rezultat ponovo proverava?

8. Uloge i prava pristupa

Administrator

Podešava Glavnu bazu, korisnike, uloge i pojedinačna prava. Vidi sve podržane izveštaje, može generisati presek i kontroliše konfiguraciju. Samo administrator može da isključi ili ponovo uključi automatsko zaključavanje posle neaktivnosti. Apsolutno ograničenje trajanja sesije ostaje aktivno i kada je zaključavanje posle neaktivnosti isključeno. Administratorski nalog treba koristiti samo kada su takva prava potrebna.

Vlasnik ili direktor

Vidi sve poslovne prikaze i može generisati presek, ali ne upravlja korisnicima i bazama. Ova uloga je namenjena osobi odgovornoj za celinu poslovanja.

Menadžer

Dobija izveštaje potrebne za svoju odgovornost. Administrator može pojedinačno uključiti ili isključiti prikaze. Direktorski pregled se ne dodeljuje ovoj ulozi.

Referent

Podrazumevano vidi Dnevni presek. Administrator može uključiti dodatne prikaze potrebne za konkretan posao. Referentu ne treba izlagati finansijske ili upravljačke celine koje mu nisu potrebne.

Tri različita prava

Pravo na prikaz, pravo na generisanje i pravo na kontrolisano preuzimanje nisu isto. Skriveni izveštaj nije samo uklonjen iz menija: pristup se proverava i na serverskoj strani. Korisniku treba dodeliti najmanji skup prava dovoljan za posao.

Fotografija korisnika

Klikom na kružni avatar u gornjem desnom uglu svaki prijavljeni korisnik može da izabere ili ukloni svoju fotografiju. Radar je lokalno centrira i smanjuje. Fotografija ostaje samo u Windows profilu tog korisnika, ne upisuje se u Calculus bazu i ne šalje se na internet. Ako fotografija nije izabrana, prikazuju se inicijali korisnika.

9. Kvalitet podataka i granice tumačenja

Svežina

Stari poslednji dokument može značiti da baza nije ažurna, ali i da tog dana nije bilo prometa. Uvek proverite poslovni kontekst.

Neproknjiženi dokumenti

Ne ulaze u podrazumevani presek. U radnom scenariju ulaze samo iz izabranih izvora. Radar čuva informaciju o obuhvatu kroz metapodatke, kes i izvoz.

Zalihe

I u radnom scenariju stanje potiče iz proknjižene robne kartice, pa nije simulirano. Radni scenario može promeniti tokove, ali ne izmišlja novo stanje zaliha.

Za robne dokumente Radar razlikuje dva Calculus statusa. ProkMag=P znači da je roba pripremljena za isporuku, dok ProkKnj=P predstavlja viši nivo dozvole - signal da roba može krenuti iz magacina. Dokument sa ProkMag=P, ali ProkKnj=N, prikazuje se kao **SPREMNO - ČEKA DOZVOLU** i ne ulazi u vrednosno stanje zaliha. Dokument bez potrebnog robnog statusa prikazuje se kao **NIJE ROBNO PROKNJIŽENO**.

Glavna knjiga

Početno stanje mora biti proknjiženo. Izuzetak je firma osnovana u poslovnoj godini preseka kada nalog početnog stanja uopšte ne postoji i korisnik to izričito potvrdi. Postojeći prazan, neuravnotežen ili neproknjižen početni nalog ne može se zaobići ovom potvrdom. Postojeći završni nalog mora biti kompletan, uravnotežen i proknjižen.

PDV prag

Zahteva neprekinutih 12 meseci Glavne i neposredno prethodne godine. Druga referentna godina ne može popuniti nedostajući zakonski period.

Preliminarni bilansi

Upravljački su prikaz i ne zamenjuju zvanične Calculus obrasce, završni račun niti proveru stručnog računovođe.

Redosled provere iznenađujućeg rezultata

- 1 Proverite Glavni i Uporedni DSN.
- 2 Proverite poslovne godine u Upgrade programu.
- 3 Proverite datum preseka.
- 4 Proverite PROKNJIŽENA ili SVA DOKUMENTA i izabrane izvore.
- 5 Proverite svežinu i poslednju aktivnost.
- 6 Proverite statuse dokumenata i upozorenja modula.
- 7 Tek zatim tražite poslovni uzrok.

10. Pojmovnik, izvoz, bezbednost i podrška

Pojmovnik

Dugme "Pojmovnik" objašnjava KPI, YTD, MTD, YoY, CAGR, EBITDA, DSO, DPO, obrtni kapital, likvidnost i druge termine. Oznaka uz pojam govori da li ga Radar izračunava, procenjuje, prikazuje uslovno ili samo objašnjava.

PDF, DOCX, XLSX, AI i Power BI paket

PDF je namenjen distribuciji i arhivi, DOCX daljoj doradi, XLSX tabelarnim proračunima, AI paket kontrolisanoj mašinskoj analizi, a Power BI paket daljoj vizuelnoj i BI obradi. Svi formati nastaju iz poslednjeg sačuvanog preseka, bez novih upita prema bazi, i poštuju prava prijavljenog korisnika.

AI paket je lokalni ZIP sa glavnim radar-izvestaj.json, metodologijom, CSV tabelama, kontrolnim otiscima i datotekom UPUTSTVO_ZA_AI.md. Radar paket ne šalje na internet i ne sadrži lozinku baze, identitet izvoznika ni oznaku radne stanice. Kolone sa PIB-om, matičnim brojem, JMBG-om, bankovnim računom, adresom, telefonom i e-adresom uklanjaju se iz AI izvoza.

Power BI paket je lokalni ZIP sa stabilnim izvorom Radar_PowerBI_Podaci.xlsx, detaljnim UTF-8 CSV tabelama, opisom modela, Power Query osnovom i SHA-256 kontrolnim manifestom. Posle raspakivanja u Power BI Desktop izaberite **Get data - Excel workbook**, otvorite Excel iz paketa i učitajte tabele čiji nazivi počinju sa BI_. Predložene veze i početna DAX mera opisane su u datoteci UPUTSTVO_ZA_POWER_BI.md unutar paketa. Osetljivi identifikacioni podaci uklanjaju se po istim pravilima kao u AI izvozu.

Besplatna AI proba

Za prvu probu raspakujte paket i u ChatGPT sa analizom podataka učitajte samo radar-izvestaj.json i metodologija.md. Glavni JSON već sadrži sve tabele, pa su dve datoteke dovoljne za ograničenu probu sa besplatnim nalogom, u okviru aktuelnih ograničenja izabranog AI servisa.

Za redovne i ponovljene analize preporučuje se odgovarajući plaćeni plan. Za poverljive poslovne podatke treba koristiti poslovno AI okruženje i interna pravila firme o poverljivosti. SAGITARION nije zastupnik OpenAI-a; korisnik samostalno bira AI proizvod i plan.

AI prvo proverava firmu, period, upozorenja i saglasnost podataka. Ne sme da izmišlja nedostajuće vrednosti i mora da razdvoji činjenice, procene i preporuke. Posle završene analize pita direktora da li želi PPTX prezentaciju za upravu, banku ili investitore. Prezentacija se pravi tek posle potvrde i koristi samo proverene podatke iz paketa.

Pre slanja uvek proverite:

- naslovnu stranu i firmu;
- Glavni i Uperedni DSN;
- poslovne godine i period;
- obuhvat dokumenata;
- oznaku RADNI SCENARIO;
- upozorenja o kvalitetu i nedostupnim modulima.

Bezbednost

Radar poslovnoj bazi pristupa samo za čitanje. Centralni SQL sloj prihvata samo jedan SELECT ili WITH ... SELECT iskaz i odbija sve komande koje mogu menjati podatke. Radar može prikazati problem i predložiti stručnu intervenciju, ali nikada sam ne ispravlja, ne knjiži i ne briše Calculus podatke. Korisnički nalozi, prihvaćena EULA, sačuvani pristupi i lokalni preseki čuvaju se u Windows korisničkom profilu. Radar lozinka se pamti samo kada korisnik to izričito izabere i tada se čuva u Windows bezbednom skladištu. Automatsko zaključavanje briše zapamćenu prijavu i zahteva novi ručni unos. Ne delite svoj Radar nalog niti Calculus lozinku.

Podrška

Dugme "Prijavi problem" u statusnoj liniji priprema tehnički kontekst bez poslovnih iznosa i osetljivih identiteta. U opisu navedite izabrani prikaz, datum preseka, očekivani rezultat i šta se stvarno dogodilo.

Završna kontrolna lista

- Prijavljen sam odgovarajućom Radar ulogom.
- Izabran je pravi Glavni DSN ili prava lokalna Glavna kopija.
- Na prijavi su provereni naziv firme, PIB, MBR, regulativa i poslovna godina.
- Poslovna godina je proverena u Upgrade programu.
- Datum pripada poslovnoj godini Glavne baze.
- Uperedni DSN ili lokalna Uperedna kopija provereni su kada su izabrani.
- Oznaka novoosnovane firme uključena je samo kada firma zaista nema preneto početno stanje.
- Razumem razliku između PROKNJIŽENA i SVA DOKUMENTA.
- Pročitao sam upozorenja o kvalitetu podataka.
- Pre odluke sam otvorio detaljni izveštaj, a ne samo naslovnu karticu.
- Izvoz sam proverio pre slanja drugoj osobi.

Odricanje odgovornosti

Calculus Poslovni Radar je servisni i upravljački alat koji se koristi na sopstvenu odgovornost. Rezultati zavise od potpunosti, ispravnosti i ažurnosti podataka u Calculus bazi. SAGITARION Subotica i Calculus d.o.o. Beograd ne preuzimaju odgovornost za poslovnu, računovodstvenu, poresku ili drugu odluku donetu bez provere izvornih dokumenata i konsultacije sa odgovarajućim stručnim licem.

© 2026 SAGITARION Subotica. Odobreno od Calculus d.o.o. Beograd.